

385L0203

27.3.85

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING

Nr L 87/1

RÅDETS DIREKTIV

av den 7 mars 1985

om luftkvalitetsnormer för kvävedioxid

(85/203/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT
 DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 100 och 235 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande⁽²⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽³⁾, och

med beaktande av följande:

I Europeiska gemenskapernas åtgärdsprogram för miljön från år 1973⁽⁴⁾, 1977⁽⁵⁾ och 1982⁽⁶⁾ anges att åtgärder mot kvävedioxid skall prioriteras, på grund av ämnets skadlighet och de kunskaper som finns om dess inverkan på människors hälsa och på miljön.

Det saknas sådana tekniska och vetenskapliga uppgifter som krävs för att rådet skall kunna fastställa särskilda normer för miljön i allmänhet, men införandet av gränsvärden till skydd för människors hälsa kommer även att bidra till att skydda miljön.

Olikheter mellan de bestämmelser om kvävedioxid i luften som redan tillämpas eller som är under utarbetande i de olika medlemsstaterna kan ge upphov till ojämlika konkurrensvillkor och därmed direkt påverka den gemensamma marknadens funktion. Det bör därför ske en

tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning på detta område i enlighet med artikel 100 i fördraget.

En av gemenskapens viktigaste uppgifter är att främja en harmonisk utveckling av ekonomiska verksamheter och en fortsatt balanserad tillväxt i hela gemenskapen. Denna uppgift kan endast lösas om åtgärder vidtas mot föroreningar och andra störningar och om livskvaliteten och miljöskyddet förbättras. Eftersom fördraget inte tillhandahåller de särskilda befogenheter som krävs måste artikel 235 i fördraget tillämpas.

Särskilt för att skydda människors hälsa och miljön är det nödvändigt att fastställa ett gränsvärde för kvävedioxid, som inte får överskridas inom medlemsstaternas territorier under bestämda perioder. Detta värde skall grunda sig på resultaten av det arbete som utförts för Världshälsoorganisationen, särskilt i fråga om de samband mellan dos och effekt som fastställts för denna typ av förorening.

Trots de åtgärder som vidtas kan det visa sig omöjligt att efterleva detta gränsvärde inom vissa områden. Medlemsstaterna bör därför tillåtas tillfälliga avvikelser, förutsatt att de meddelar kommissionen sina planer för gradvisa förbättringar av luftkvaliteten inom områdena.

Rådet väntas inom kort anta ytterligare en rättsakt som möjliggör för medlemsstaterna att besluta om betydligt lägre gränsvärden för avgaser från motorfordon.

De åtgärder som vidtas enligt detta direktiv skall vara ekonomiskt genomförbara och förenliga med en balanserad utveckling.

Kvävedioxid utgör också ett förstadium vid bildandet av fotokemiska oxidanter som kan vara skadliga för människan och miljön, varför förebyggande åtgärder kan bidra till att begränsa bildandet av sådana oxidanter.

⁽¹⁾ EGT nr C 258, 27.9.1983, s. 3.

⁽²⁾ EGT nr C 337, 17.12.1984, s. 434.

⁽³⁾ EGT nr C 206, 6.8.1984, s. 1.

⁽⁴⁾ EGT nr C 112, 20.12.1973, s. 1.

⁽⁵⁾ EGT nr C 139, 13.6.1977, s. 1.

⁽⁶⁾ EGT nr C 46, 17.2.1983, s. 1.

Det är nödvändigt att upprätta mätstationer för kontrollen av att gränsvärdet för kvävedioxid efterlevs. Det är önskvärt att stationerna även mäter kvävemonoxid, som är ett mellansteg vid bildningen av kvävedioxid.

Då det i medlemsstaterna finns olika analysmetoder, bör andra analysmetoder än den referensmetod som fastställs i direktivet kunna tillåtas om vissa villkor är uppfyllda.

Utöver gränsvärdet bör vägledande värden fastställas för att förbättra skyddet av människors hälsa och bidra till ett långsiktigt skydd av miljön.

Referensanalysmetoden i detta direktiv kan behöva ändras beroende på tekniska och vetenskapliga framsteg inom detta område. För att underlätta genomförandet av det arbete som erfordras i detta syfte bör ett förfarande etableras för ett nära samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen inom en kommitté för anpassning till tekniska och vetenskapliga framsteg.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Syftet med detta direktiv är

- att fastställa ett gränsvärde (bilaga 1) för kvävedioxid i luft, för att bidra till att skydda människor mot verkningarna av kvävedioxid i miljön,
- att fastställa vägledande värden (bilaga 2) för kvävedioxid i luft, för att förbättra skyddet för människors hälsa och bidra till ett långsiktigt skydd av miljön.

2. Detta direktiv gäller inte exponering i arbetsmiljön eller inne i byggnader.

Artikel 2

I detta direktiv avses med

- *gränsvärde*: den koncentration av kvävedioxid som anges i tabellen i bilaga 1 och som inte får överskridas inom medlemsstaternas territorier under be-

stämda perioder och enligt de villkor som fastställs i de följande artiklarna,

- *vägledande värden*: de koncentrationer av kvävedioxid som anges i bilaga 2 avseende bestämda tidsperioder och som särskilt är avsedda att användas som referenser vid upprättandet av speciella program inom områden som bestäms av medlemsstaterna.

Artikel 3

1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att de koncentrationer av kvävedioxid i luften som uppmätts enligt bilaga 3 från och med den 1 juli 1987 inte överskrider det gränsvärde som anges i bilaga 1.

2. Om i särskilda fall koncentrationerna av kvävedioxid i luften inom vissa områden kan komma att överskrida gränsvärdet i bilaga 1 efter den 1 juli 1987, trots de åtgärder som vidtas, skall den berörda medlemsstaten underrätta kommissionen om detta före den 1 juli 1987.

Medlemsstaten skall så snart som möjligt till kommissionen lämna in planer för hur luftkvaliteten i dessa områden gradvis skall förbättras. Dessa planer, som upprättas på grundval av relevanta upplysningar om föroreningens art, ursprung och spridning, skall särskilt beskriva de åtgärder som vidtagits eller kommer att vidtas samt de förfaranden som tillämpas eller kommer att tillämpas av medlemsstaten. Dessa åtgärder och förfaranden skall syfta till att snarast möjligt och senast den 1 januari 1994 sänka koncentrationerna av kvävedioxid i luften inom dessa områden till det i bilaga 1 angivna gränsvärdet.

Artikel 4

1. För områden där den berörda medlemsstaten anser att det är nödvändigt att begränsa eller förhindra en väntad ökning av föroreningen genom utsläpp av kvävedioxid, särskilt som en följd av utvecklingen av tätorter eller industrier, får medlemsstaten fastställa värden som är lägre än gränsvärdet i bilaga 1.

2. För områden där en medlemsstat anser att särskilda åtgärder till skydd för miljön är nödvändiga, skall medlemsstaten fastställa värden som allmänt sett är lägre än de vägledande värden som anges i bilaga 2.

Artikel 5

Medlemsstaterna får när som helst fastställa strängare värden än de som skall gälla enligt detta direktiv.

Artikel 6

Medlemsstaterna skall med beaktande av bilaga 3 upprätta mätstationer som kan förse dem med de uppgifter som krävs för tillämpningen av detta direktiv, särskilt i områden där gränsvärdet överskrids eller sannolikt kommer att överskridas och i de områden som avses i artikel 4.

Sådana mätstationer får även mäta koncentrationer av kvävemonoxid.

Artikel 7

1. Senast sex månader efter utgången av den årliga referensperioden (31 december) och med början den 1 juli 1987 skall medlemsstaterna underrätta kommissionen om tillfällena då det gränsvärde som fastställs i bilaga 1 har överskridits och om de koncentrationer som har uppmätts.

2. Medlemsstaterna skall senast ett år efter utgången av den årliga referensperioden meddela kommissionen orsakerna till sådana händelser och vilka åtgärder som har vidtagits.

3. Medlemsstaterna skall därutöver på begäran från kommissionen lämna uppgifter i fråga om de områden som avses i artikel 4.1 och 4.2. Uppgifterna skall avse

- de koncentrationer som har uppmätts,
- gränsvärden, tidsfrister och tidsplaner som har fastställts,
- de åtgärder som har vidtagits.

Denna information skall också göras tillgänglig för allmänheten.

Artikel 8

Kommissionen skall regelbundet offentliggöra en rapport om tillämpningen av detta direktiv.

Artikel 9

De åtgärder som vidtas i enlighet med detta direktiv får inte leda till en väsentlig försämring av luftkvaliteten i sådana områden utanför tätorter, där föroreningsnivån

med avseende på kvävedioxid när detta direktiv träder i kraft är låg jämförd med det gränsvärde som anges i bilaga 1.

Artikel 10

Vid tillämpningen av detta direktiv skall medlemsstaterna använda

- den referensanalysmetod som anges i bilaga 4, eller
- någon annan analysmetod, som för kommissionen visats vara jämförbar med referensmetoden.

Artikel 11

1. När en medlemsstat avser att i enlighet med artikel 4.1 eller 4.2 fastställa värden för koncentrationer av kvävedioxid i luften för ett område nära gränsen till en eller flera andra medlemsstater, skall den först samråda med de berörda medlemsstaterna. Kommissionen skall underrättas om och kan delta i sådana samråd.

2. Om det gränsvärde som anges i bilaga 1 eller de värden som avses i artikel 4.1 och 4.2 — vilka måste ha varit föremål för samråd — överskrids eller sannolikt kommer att överskridas till följd av omfattande förorening som härrör från eller kan härröra från en annan medlemsstat, skall de berörda medlemsstaterna samråda i syfte att avhjälpa situationen. Kommissionen skall underrättas om och kan delta i sådana samråd.

Artikel 12

De ändringar som krävs för att anpassa föreskrifterna i bilaga 4 till tekniska framsteg skall antas i enlighet med det förfarande som beskrivs i artikel 14. Sådana ändringar får inte medföra att gränsvärdet i bilaga 1 direkt eller indirekt ändras.

Artikel 13

1. För genomförandet av artikel 12 skall det inrättas en kommitté för anpassning av detta direktiv till vetenskapliga och tekniska framsteg, i det följande kallad "kommittén", bestående av företrädare för medlemsstaterna och med en företrädare för kommissionen som ordförande.

2. Kommittén skall själv fastställa sin arbetsordning.

Artikel 14

1. När det förfarande skall tillämpas som anges i denna artikel, skall ärendet hänskjutas till kommittén av ordföranden, antingen på hans eget initiativ eller på begäran av en företrädare för en medlemsstat.

2. Kommissionens företrädare skall till kommittén lämna ett förslag om åtgärder som skall vidtas. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden bestämmer med hänsyn till hur brådskande ärendet är. Kommitténs beslut skall fattas med en majoritet av 45 röster, varvid medlemsstaternas röster skall vägas enligt artikel 148.2 i fördraget. Ordföranden får inte rösta.

3. Kommissionen skall anta förslaget, om det har tillstyrkts av kommittén.

Om förslaget inte har tillstyrkts av kommittén eller om den inte avger något yttrande, skall kommissionen utan dröjsmål föreslå rådet åtgärder. Rådet skall besluta med kvalificerad majoritet.

Om rådet inte fattar beslut inom tre månader efter det att förslaget har lämnats, skall kommissionen besluta att de föreslagna åtgärderna skall vidtas.

Artikel 15

1. Medlemsstaterna skall senast den 1 januari 1987 sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv och genast underätta kommissionen om detta.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till de bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 16

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 7 mars 1985.

På rådets vägnar

A. BIONDI

Ordförande

BILAGA 1

GRÄNSVÄRDE FÖR KVÄVEDIOXID

(Gränsvärdet skall uttryckas i $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Volymen skall standardiseras till följande normaltillstånd för temperatur och tryck: 293 °K, 101,3 kPa)

Referensperiod ⁽¹⁾	Gränsvärde för kvävedioxid
År	200
	98-percentilen beräknad ur timmedelvärden eller medelvärden över tidsperioder på mindre än en timme, uppmätta under hela året ⁽²⁾

⁽¹⁾ Den årliga referensperioden börjar den 1 januari ett kalenderår och slutar den 31 december.

⁽²⁾ För att säkerställa att beräkningen av 98-percentilen kan godkännas krävs att 75 % av de möjliga värdena finns tillgängliga, så långt möjligt jämnt fördelade över året för mätplatsen i fråga.

Om det för en plats saknas värden under en period på mer än 10 dagar måste detta anges när den beräknade percentilen redovisas.

Beräkningen av 98-percentilen på grundval av de värden som uppmätts under året utförs på följande sätt: 98-percentilen beräknas utifrån de faktiskt uppmätta värdena. De uppmätta värdena skall avrundas till närmaste $\mu\text{g}/\text{m}^3$. För varje plats skall värdena förtecknas efter stigande storlek:

$$X_1 \leq X_2 \leq X_3 \leq \dots \leq X_k \leq \dots \leq X_{N-1} \leq X_N$$

98-percentilen är värdet på komponenten med storleksnummer k, där k beräknas ur följande formel:

$$k = (q \times N)$$

där q är lika med 0,98 för 98-percentilen och 0,50 för 50-percentilen och N är antalet faktiskt uppmätta värden. Värdet (q x N) avrundas till närmaste heltal.

Om mätutrustningen ännu inte kan ge enskilda värden utan endast ger klasser av värden över 1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, får den berörda medlemsstaten för beräkning av percentilen använda sig av interpolering, under förutsättning att interpoleringsformeln godtas av kommissionen och att klasserna av värden inte är större än 10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Detta tillfälliga undantag gäller endast för redan installerad utrustning och under en tidsperiod som inte överstiger livstiden för utrustningen i fråga. Under alla förhållanden är undantaget begränsat till tio år från detta direktivs ikraftträdande.

BILAGA 2

VÄGLEDANDE VÄRDEN FÖR KVÄVEDIOXID

(Värdet skall uttryckas i $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Volymen skall standardiseras till följande normaltillstånd för temperatur och tryck: 293 K, 101,3 kPa)

Referensperiod	Vägledande värden för kvävedioxid
År	50
	50-percentilen beräknad ur tim-medelvärden eller medelvärden över tidsperioder på mindre än en timme, uppmätta under hela året
	135
	98-percentilen beräknad ur tim-medelvärden eller medelvärden över tidsperioder på mindre än en timme, uppmätta under hela året

Dessa percentiler beräknas med formeln i bilaga 1, not 2, varvid q-värdet är 0,50 för 50-percentilen och 0,98 för 98-percentilen.

BILAGA 3

ÖVERVAKNING AV KONCENTRATIONEN AV KVÄVEDIOXID

1. Syftet med att mäta NO₂-koncentrationer i miljön är att så exakt som möjligt bedöma den individuella risken att exponeras för halter som överstiger gränsvärdet. Mätpunkterna bör därför där så är möjligt väljas ut av medlemsstaterna bland platser där denna risk förväntas vara störst.

Två olika fall måste beaktas:

- 1.1. Områden som framför allt påverkas av förorening från motorfordon och därför begränsas till områden intill tungt trafikerade vägar.
 - 1.2. Mera vidsträckta områden, där utsläpp från fasta källor också bidrar i väsentlig grad till föroreningen.
2. När det gäller områden enligt 1.1 skall mätpunkterna väljas så att de
 - omfattar exempel på huvudtyperna av områden som främst påverkas av föroreningar från motorfordon, särskilt djupt liggande, tungt trafikerade gator och större trafikknutpunkter,
 - så långt möjligt förläggs till platser där NO₂-koncentrationerna enligt punkt 1 kan antas vara bland de högsta.
 3. Antalet mätstationer som upprättas i de områden som avses i punkt 1.2 bör återspegla
 - det förorenade områdets storlek,
 - ojämnheter i den rumsliga utbredningen hos föroreningen.

Vid valet av mätplatser får djupt liggande, tungt trafikerade gator och större trafikknutpunkter enligt punkt 2 inte uteslutas i de fall en risk föreligger att gränsvärdet kan komma att överskridas på grund av betydande förorening från fasta förbränningsanläggningar.

4. Slutavläsningen av instrumenten skall företas så att ett timmedelvärde eller ett medelvärde för mindre än en timme kan beräknas i enlighet med bestämmelserna i bilaga 1. För att möjliggöra eventuella kontroller skall data bevaras i följande fall:
 - om gränsvärdet inte har överskridits, till dess att kommissionen har utarbetat nästa rapport som avses i artikel 8,
 - om gränsvärdet har överskridits, till dess att de åtgärder som krävs enligt artikel 3 har vidtagits.

*BILAGA 4***REFERENSANALYSMETOD FÖR TILLÄMPNINGEN AV DETTA DIREKTIV**

För bestämning av kväveoxider skall som referensanalysmetod användas den kemiluminescensmetod som beskrivs i ISO-standardens DIS 7996.

För dessa metoder anses de språkversioner vara autentiska, som ISO har offentliggjort eller som kommissionen intygar är likvärdiga.

Vid tillämpningen av mätmetoderna skall hänsyn tas till följande:

1. Provtagarhuvudet skall placeras på ett avstånd av minst 0,5 m från byggnader för att undvika s.k. väggeffekt.
2. Provtagningsledningen (rör och kopplingar) skall vara tillverkad av inerta material (t ex glas, PTFE, rostfritt stål), som inte förändrar NO₂-koncentrationen.
3. Provtagningsledningen mellan provtagarhuvudet och instrumentet skall vara så kort som möjligt. Den tid det tar för luftproverna att passera genom systemet bör inte överstiga 10 sekunder.
4. Luftintaget på provtagarhuvudet skall skyddas mot regn och insekter. Om ett förfilter används bör detta väljas och underhållas (regelbunden rensning) för att minimera påverkan på NO₂-koncentrationen.
5. Kondensation i provtagningsledningen skall undvikas.
6. Provtagningsledningen skall rengöras regelbundet med hänsyn till lokala förhållanden.
7. Den luft som tränger ut från instrumentet eller från kalibreringssystemet får inte påverka provtagningen.
8. Provtagning vid provtagarhuvudet får inte påverkas av närliggande anordningar (luftkonditioneringsanläggning eller utrustning för dataöverföring).
9. Nödvändiga försiktighetsåtgärder skall vidtas för att hindra att temperaturvariationer leder till för stor felprocent i mätningarna.
10. Instrumenten skall kalibreras regelbundet.
11. Provtagningsledningen skall vara lufttät och genomströmningen skall kontrolleras regelbundet.